

OLAF v roku 2019: vyšetrovania úspešne potierajú podvody naprieč hranicami a odvetviami

V roku 2019 uplynulo 20 rokov od vytvorenia Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF). Ako vyplýva z jeho správy za rok 2019, OLAF neúnavne vyšetroval, aby zastavil čoraz zložitejšie cezhraničných podvody, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú humanitárnu pomoc, životné prostredie, ako aj poľnohospodárske a regionálne rozvojové fondy. Či už sa jedná o odhaľovania korupcie, alebo o prekazenie pašovania a falšovania výrobkov, OLAF výrazne zlepšil ochranu rozpočtu EÚ a európskych občanov v mnohých oblastiach.

„Odhaľovať, chrániť a vyšetriť: OLAF už 20 rokov poskytuje EÚ svoje jedinečné odborné znalosti s cieľom zabezpečiť, aby sa peniaze daňovníkov vynakladali správne, a bojuje proti podvodom, korupcii, pašovaniu a falšovaniu. Držíme krok s trendami v oblasti podvodov zameraných na využívanie finančných prostriedkov, ktoré Európa poskytuje na dosiahnutie svojich priorít, a prispôsobujeme sa ich neustále meniacim sa modelom. Úspech OLAFu je dôležitý pre Európu najmä dnes, keď podvodníci obracajú svoj zrak na rozpočet 2021 – 2027 vo výške 1,8 bilióna EUR určený na zotavenie Európy z následkov pandémie COVID-19. V posledných rokoch silnie trend podvodov zameraných na finančné prostriedky EÚ určené na projekty v oblasti životného prostredia a udržateľného rozvoja. V našej výročnej správe je osobitná kapitola, ktorá zaznamenáva zintenzívnenie práce úradu OLAF v boji proti environmentálnym podvodom. Načasovanie je zvlášť vhodné aj preto, že kľúčovou súčasťou úsilia EÚ o oživenie hospodárstva je Zelená dohoda”, uviedol generálny riaditeľ úradu Ville Itälä.

Výsledky vyšetrovacej činnosti úradu OLAF za rok 2019 v číslach:

- OLAF **uzavrel 181 vyšetrovaní** a vydal **254 odporúčaní** príslušným vnútroštátnym orgánom a orgánom EÚ,
- OLAF odporučil, aby sa do rozpočtu EÚ **vrátili prostriedky vo výške 485 miliónov EUR**,
- OLAF začal **223 nových vyšetrovaní**.

Trendy vo vyšetrovaní podvodov:

V správe sa uvádzajú hlavné trendy, ktoré sa objavili alebo pokračovali v roku 2019:

- tajné dohody a machinácie pri **obstarávaní**,
- **cezhraničné schémy**, ktoré sťažujú odhaľovanie,
- časté zameranie na **projekty v tretích krajinách**,
- podvody zamerané na prostriedky určené na **financovanie výskumu**,
- **pašovanie a falšovanie** s využitím zložitých cezhraničných sietí.

Zložité cezhraničné podvodné schémy

Dnešná správa poukazuje na široké spektrum podvodných schém, ktoré OLAF odhalil pri vyšetrovaniach uzavretých v roku 2019. OLAF napríklad úspešne odhalil dômyselný pokus o narušenie postupu verejného obstarávania a súťaže na nákup pletacích strojov financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a odporučil spätne vymôcť 3,3 milióna EUR. Obstarávatelia a dodávatelia v štyroch rôznych projektoch financovaných EÚ vytvorili tajnú dohodu s cieľom predáť a nakúpiť stroje za zvýšenú cenu, odčerpať peniaze EÚ a následne ich opraviť. V roku 2019 OLAF tiež napríklad uzavrel vyšetrovanie a odporučil spätne vymôcť takmer 1,5 milióna EUR, ktoré mali ísť na núdzovú pomoc civilnému obyvateľstvu postihnutému konfliktom v Sýrii. Namiesto toho si ich pomocou premyslenej podvodnej schémy nechali bývalí zamestnanci mimovládnej organizácie.

Podvody poškodzujúce životné prostredie

Kedže udržateľný rozvoj, boj proti zmene klímy a ochrana životného prostredia sú kľúčovými prioritami Európskej únie, podvodníci sú pripravení zneužiť každú príležitosť. Vyšetovania OLAFu sa čoraz viac zameriavajú na podvody súvisiace s environmentálnymi projektmi alebo projektmi s dosahom na životné prostredie. Napríklad v rámci kauzy Dieselgate OLAF odhalil spôsob, akým sa finančné prostriedky EÚ určené na výskum znižovania emisií vozidiel použili na vývoj motora vybaveného známym „vypínacím softvérom“, ktorým sa obchádzali emisné pravidlá EÚ. Po celý rok 2019 OLAF vyšetroval prípady obchodovania s ohrozenými druhmi a nezákonnú ťažbu a dovoz dreva do EÚ – niekedy dokonca z chránených lesov. Pri vyšetrovaní odhalil medzinárodné schémy obchodovania s nezákonnou bionaftou, podvody s fondami na odhaľovanie požiarov a niekoľko prípadov v oblasti vodného a odpadového hospodárstva. V jednom prípade, uzatvorenom v roku 2019, boli predložené falošné tvrdenia o šetrnosti voči životnému prostrediu s cieľom získať finančné prostriedky EÚ.

Pašovanie tabakových výrobkov

Minulý rok OLAF pomohol vnútroštátnym orgánom zaistiť viac ako 251,4 milióna pašovaných cigariet. V roku 2019 OLAF uzavrel aj niekoľko vyšetrovaní podozrivých zásielok tabaku do vodných fajok, ktoré prekročili hranice na územie členského štátu EÚ. V tejto súvislosti sa odhaduje strata príjmov na úrovni približne 14 miliónov EUR, pašovanie vodných fajok je totiž pre pašerákov veľmi lukratívny biznis.

Spolupráca s partnermi a zlepšovanie nástrojov na boj proti podvodom

OLAF naďalej investuje do spolupráce s orgánmi členských štátov EÚ, ako aj s medzinárodnými partnermi. Operácia založená na spravodajstve úradu OLAF, s podporou španielskych colných orgánov a v spolupráci s kolumbijskými a mexickými orgánmi, viedla k zaisteniu 400 ton falšovaných šampónov z Číny, čo je množstvo, ktoré by stačilo na naplnenie niekoľkých bazénov. V tomto duchu, sa OLAF v roku 2019 podieľal na niekoľkých nových dohodách s medzinárodnými a vnútroštátnymi orgánmi v krajinách EÚ aj mimo nej. Podpísal dohodu o administratívnej spolupráci s Európskym

dvorom audítorov. Predchádzanie podvodom je pre OLAF naďalej kľúčovou úlohou – tento úrad je aj naďalej hybnou silou predchádzania podvodom a usiluje sa chrániť nový rozpočet EÚ pred podvodníkmi. V apríli 2019 OLAF zásadne prispel k prijatiu novej stratégie Komisie pre boj proti podvodom.

Úplné znenie správy je k dispozícii [tu](#).

Poslanie, mandát a právomoci úradu OLAF:

Poslaním úradu OLAF je odhaľovať, vyšetrovať a zastavovať podvody týkajúce sa finančných prostriedkov EÚ.

OLAF plní svoje poslanie tým, že:

- vedie nezávislé vyšetrovania podvodov a korupcie týkajúcich sa finančných prostriedkov EÚ s cieľom zabezpečiť, aby sa všetky prostriedky daňovníkov EÚ dostali k projektom, ktoré môžu viesť k tvorbe pracovných miest a rastu v Európe,
- prispieva k posilneniu dôvery občanov v inštitúcie EÚ tým, že vyšetruje závažné pochybenia zamestnancov a členov inštitúcií EÚ,
- vypracováva účinnú politiku EÚ v oblasti boja proti podvodom.

V rámci svojej nezávislej vyšetrovacej úlohy môže OLAF vyšetrovať záležitosti týkajúce sa podvodov, korupcie a iných trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ, pokiaľ ide o:

- všetky výdavky EÚ, pričom hlavnými kategóriami výdavkov sú štrukturálne fondy, poľnohospodárska politika a fondy rozvoja vidieka, priame výdavky a vonkajšia pomoc,
- niektoré oblasti príjmov EÚ, predovšetkým clá,
- podozrenia z vážneho pochybenia zo strany zamestnancov a členov inštitúcií EÚ.

Ďalšie podrobné informácie vám poskytne:

Jana CAPPELLO
hovorkyňa
Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

Telefón: +32 2 29 85549

E-mail: olaf-media@ec.europa.eu

http://ec.europa.eu/anti_fraud

Chris JONES
zástupca hovorkyne
Európsky úrad pre boj proti podvodom
(OLAF)

+32 2 29 91606

olaf-media@ec.europa.eu

http://ec.europa.eu/anti_fraud

